

Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза;
оперативно-розшукова діяльність

УДК 343.1

Пилипенко Дмитро Олексійович

*доктор юридичних наук, доцент,
завідувач кафедри кримінально-правових дисциплін факультету № 2
Криворізький навчально-науковий інститут
Донецького державного університету внутрішніх справ*

Pylypenko Dmytro

*Doctor of Law, Associate Professor,
Head of the Department of Criminal Law Disciplines, Faculty No. 2
Kryvyi Rih Educational and Scientific Institute
Donetsk State University of Internal Affairs
ORCID: 0000-0003-1299-6178*

**ЩОДО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПОРЯДКУ ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ,
ДІЙ ЧИ БЕЗДІЯЛЬНОСТІ УПОВНОВАЖЕНИХ ПРЕДСТАВНИКІВ
ДЕРЖАВИ ПІД ЧАС СТАДІЇ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ
ABOUT PROCEDURAL MECHANISM FOR APPEALING DECISIONS,
ACTIONS OR INSECURITY OF AUTHORIZED REPRESENTATIVES
OF THE STATE DURING THE PRE-TRIAL INVESTIGATION STAGE**

***Анотація.** Вступ. Процесуальний порядок оскарження рішень, дій чи бездіяльності учасників кримінального провадження, які є уповноваженими представниками держави фактично являє собою процесуальний механізм, який покликаний забезпечити належну реалізацію конституційного права людини та громадянина на оскарження результатів діяльності або бездіяльності вищевказаних посадових осіб. Важливість цього механізму важко переоцінити для всієї кримінальної*

процесуальної сфери. Додаткової актуальності вказаний процесуальний порядок оскарження набуває на стадії досудового розслідування у кримінальному провадженні, адже саме під час цієї стадії здійснюється формування й остаточне формулювання обвинувальної тези. Цей практичний аспект регламентує собою неминучість перетину сфер державних та приватних інтересів у сфері кримінального провадження. Таким чином належна регламентації процесуального порядку оскарження рішень, дій чи бездіяльності уповноважених представників держави забезпечуватиме дотримання прав учасників кримінального провадження, які при цьому відстоюють особистий інтерес.

Мета – визначити засадничі основи, а також з'ясувати перелік учасників кримінального провадження, що є уповноваженими представниками держави рішення, дії чи бездіяльність яких можуть бути оскаржені під час стадії досудового розслідування.

Матеріали і методи. Серед основних матеріалів, використаних під час дослідження процесуального порядку оскарження рішень, дій чи бездіяльності уповноважених представників держави під час стадії досудового розслідування слід виділити чинне кримінальне процесуальне законодавство України; наукові праці та теоретичні розробки вчених, що досліджували та досліджують питання належної регламентації процедури оскарження у кримінальному провадженні, а також інші матеріали, що дозволили більш детально та аргументовано розкрити тему дослідження.

Серед методів, що застосовувались під час дослідження, можна окреслити такі: метод структурно-системного аналізу (використовувався під час дослідження елементів процесуального механізму оскарження під час стадії досудового розслідування; логічний метод (для визначення логіки законодавця, закладеної в конкретних процесуальних нормах, що визначають перелік учасників кримінального

провадження з числа уповноважених представників держави рішення, дії чи бездіяльність яких підлягають оскарженню під час стадії досудового розслідування); герменевтичний метод (для з'ясування змісту окремих процесуальних засад, що є основою процесуального механізму оскарження в кримінальному провадженні).

Результати. На підставі здійсненого дослідження визначено засадничі основи процесуального порядку оскарження в кримінальному провадженні, а також з'ясовано перелік учасників кримінального провадження, що є представниками держави рішення, дії чи бездіяльність яких підлягають оскарженню під час стадії досудового розслідування.

Перспективи. У подальших наукових дослідженнях з цієї тематики варто приділити увагу вивченню й поліпшенню системи процесуальних засад, які є основою процесуального порядку оскарження рішень, дій чи бездіяльності уповноважених представників держави під час стадії досудового розслідування. Крім цього перспективним вектором у цьому питанні також є подальша належна кореляція текстуального змісту процесуальних норм щодо їх узгодженості у визначенні переліку учасників кримінального провадження з числа представників сторони обвинувачення рішення, дії чи бездіяльність яких можуть бути оскаржені під час стадії досудового розслідування.

Ключові слова: кримінальний процес, кримінальне провадження, право на оскарження, механізм оскарження у кримінальному провадженні, процесуальний порядок оскарження під час стадії досудового розслідування, засади процесуального порядку оскарження, керівник органу досудового розслідування, слідчий, дізнавач, співробітник оперативного підрозділу.

Summary. Introduction. The procedural procedure for appealing decisions, actions or inaction of participants in criminal proceedings who are

authorized representatives of the state is actually a procedural mechanism designed to ensure the proper implementation of the constitutional right of a person and citizen to appeal the results of the activities or inaction of the above-mentioned officials. The importance of this mechanism is difficult to overestimate for the entire criminal procedural sphere. The specified procedural procedure for appealing acquires additional relevance at the stage of pre-trial investigation in criminal proceedings, because it is during this stage that the formation and final formulation of the indictment thesis is carried out. This practical aspect regulates the inevitability of the intersection of the spheres of state and private interests in the field of criminal proceedings. Thus, proper regulation of the procedural mechanism of appealing decisions, actions or inactions of authorized state representatives will ensure respect for the rights of participants in criminal proceedings, who are defending their personal interests.

The purpose of the article is determine the fundamental grounds, as well as clarify the list of participants in criminal proceedings who are representatives of the state whose decisions, actions or inactions are subject to appeal during the pre-trial investigation stage.

Materials and methods. Among the main materials used in the study of the procedural procedure for appealing decisions, actions or inaction of authorized state representatives during the pre-trial investigation stage, the current criminal procedural legislation of Ukraine should be highlighted; scientific works and theoretical developments of scientists who have studied and are studying the issue of proper regulation of the appeal procedure in criminal proceedings, as well as other materials that allowed us to reveal the topic of the study in more detail and with more arguments.

Among the methods used during the study, the following can be outlined: the method of structural-system analysis (used during the study of the elements of the procedural mechanism of appeal during the pre-trial investigation stage; the logical method (to determine the logic of the legislator, laid down in specific

procedural norms that determine the list of participants in criminal proceedings from among the authorized representatives of the state whose decisions, actions or inaction are subject to appeal during the pre-trial investigation stage); the hermeneutic method (to clarify the content of individual procedural principles, which are the basis of the procedural mechanism of appeal in criminal proceedings).

Results. Based on the research conducted, the fundamental principles of the procedural order of appeal in criminal proceedings were determined, and a list of participants in criminal proceedings who are representatives of the state, whose decisions, actions or inactions are subject to appeal during the pre-trial investigation stage, was also clarified.

Prospects. In further scientific research on this topic, it is worth paying attention to the study and improvement of the system of procedural principles, which are the basis of the procedural order for appealing decisions, actions or inaction of authorized representatives of the state during the pre-trial investigation stage. In addition, a promising vector in this issue is also the further proper correlation of the textual content of procedural norms regarding their consistency in determining the list of participants in criminal proceedings from among the representatives of the prosecution whose decisions, actions or inaction may be appealed during the pre-trial investigation stage.

Key words: *criminal process, criminal proceedings, right to appeal, appeal mechanism in criminal proceedings, procedure for appeal at the stage of pre-trial investigation, principles of procedural mechanism for appeal, head of pre-trial investigation body, investigator, inquirer, employee of the operational unit.*

Постановка проблеми. В сучасних умовах реформування національної системи кримінальної юстиції потребують поліпшення всі її структурні елементи, враховуючи галузь кримінального процесуального

законодавства. Значущість цієї галузі законодавства важко переоцінити, враховуючи спектр правовідносин, які нею регулюються. Тому удосконалення нормативних конструкцій чинного кримінального процесуального закону є фактично перманентним процесом, який обмовлений необхідністю покращення як самого процесуального закону так й забезпечення подальшої належної регламентації механізму правовідносин, що ним регулюються.

Одним з процесуальних механізмів, який потребує певного корегування з боку законодавця є визначений законом порядок оскарження рішень, дій чи бездіяльності уповноважених державою учасників кримінального провадження під час реалізації стадії досудового розслідування. Ключовими аспектами цього механізму безумовно є засаднича основа цього процесу, а також фактор належного визначення переліку учасників кримінального провадження рішення, дії чи бездіяльності яких підлягають оскарженню.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питання, пов'язані з визначенням правових засад, а також умов й порядку оскарження рішень, дій чи бездіяльності уповноважених представників держави під час стадії досудового розслідування досліджувалися такими науковцями як М.Д. Денисовський [3], Д.І. Клепка [8], Л.М. Лобойко [6], Д.В. Лученко [4], І.М. Одинцова [7], І.О. Томчук [3], В.І. Шестаков [11], О.Г. Яновська [5] та ін.

Метою статті є належне визначення засадничих основ, а також з'ясування переліку учасників кримінального провадження, що є уповноваженими представниками держави рішення, дії чи бездіяльності яких можуть бути оскаржені під час стадії досудового розслідування.

Виклад основного матеріалу. Відповідно до ст. 55 Конституції України кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування,

посадових і службових осіб [1]. Це конституційне право людини і громадянина на оскарження рішень, дій або бездіяльності уповноважених представників держави також знайшло відображення в змісті чинного Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК). Так згідно з ч. 1 ст. 24 КПК кожному гарантується право на оскарження процесуальних рішень, дій чи бездіяльності суду, слідчого судді, прокурора, слідчого в порядку, передбаченому цим Кодексом [2]. Цілком обґрунтованим в цьому контексті є твердження про те, що право на оскарження процесуальних рішень, дій чи бездіяльності слідчого судді, прокурора, слідчого є однією з найважливіших гарантій захисту прав та свобод особи під час досудового розслідування. Цим зумовлено визнання його забезпечення однією із засад кримінального провадження, що зазначено у ст. ст. 7, 24 КПК [3, с. 145]. Д.В. Лученко з цього питання слушно зазначає, що вказане конституційне право на оскарження належить до основних юридичних можливостей людини, які визначають якість її існування в соціумі; право на оскарження є природним, невід’ємним і невідчужуваним; універсальним; має пріоритетний характер по відношенню до інтересів носіїв публічно-владних повноважень чи держави в цілому; є рівним для кожного; гарантується в межах міжнародних стандартів [4, с. 85-87]. О.Г. Яновська зазначає, що право на оскарження процесуальних рішень, дій або бездіяльності слідчого судді, прокурора, слідчого є однією з найважливіших гарантій захисту громадянами своїх прав та свобод від їх порушення як з боку органів, що здійснюють розслідування, так і інших осіб, що беруть участь в ньому [5, с. 10]. Л.М. Лобойко вказує, що оскарження можна розглядати як засіб боротьби проти свавілля слідчого і прокурора [6, с. 92].

І.М. Одинцова пропонує авторське визначення категорії оскарження слушно наголошує, що вона являє собою засновану на кримінальному процесуальному законі діяльність з подання (направлення),

прийому, реєстрації, розгляду та вирішення скарги про порушення (або можливе порушення) прав, свобод та законних інтересів осіб кримінально-процесуальною дією, рішенням чи бездіяльністю службових осіб, що ведуть процес [7, с. 310]. Д.І. Клепка досліджуючи вказане питання виділяє такі основні риси процедури оскарження як свобода оскарження, урегульованість, активна поведінка зацікавленої особи, гарантованість, диспозитивність [8, с. 29]. Цілком підтримуючи авторку щодо визначення основних рис процедури оскарження, слід зазначити, що запропоновані авторські критерії фактично являють собою кримінальні процесуальні засади вказаної процедури. При цьому запропоновані авторкою риси (засади) процедури оскарження сформовані з оглядкою на процесуальну фігуру особи, яка здійснює таке оскарження.

З одного боку, такий підхід є цілком логічним, враховуючи загальну парадигму сприйняття змісту категорії оскарження у кримінальному процесі у контексті забезпечення права людини та громадянина на відстоювання особистих інтересів перед державою в особі її уповноважених представників. З іншого боку, як вбачається, сприйняття процедури оскарження в кримінальному процесі виключно навколо особи «скаржника» дещо звужує процесуальний зміст та сутність цієї процедури. Засадничі основи, що належним чином забезпечують реалізацію права особи й громадянина на оскарження мають також в рівній мірі охоплювати й визначати обов'язок уповноважених представників держави на розгляд такої скарги та вирішення її по суті. Така дуальна сутність процедури оскарження більшою мірою відповідає її процесуальному характеру.

Тому крім запропонованих авторкою засад процедури оскарження, до їх переліку також доцільно додати й інші засади. Цілком логічним є включення засади справедливості до цього переліку. Цей принцип набуває додаткової актуальності у сфері правореалізації, де кожен із суб'єктів, залучених до цього процесу, сподівається саме на суб'єктивно справедливе

рішення органу правозастосування [9, с. 169]. Тому подання скарги у кримінальному процесі фактично ініційовано внутрішнім бажанням особи до справедливого розгляду та вирішення цієї скарги уповноваженими на це представниками держави.

Крім цього до вказаного переліку засад процедури оскарження також доцільно включити принцип публічності. Щодо сутності цієї засади слід зазначити, що у сфері права поширеним є визначення публічності як категорії, що відображає собою діяльність уповноважених суб'єктів, тобто публічних (державних) органів з провадження в кримінальних справах. Така діяльність здійснюється з метою захисту інтересів як пересічних громадян, так і держави загалом [10, с. 130]. Таким чином цей принцип є цілком доречним для належного визначення процедури оскарження в кримінальному процесі, враховуючи її суб'єктивну складову, яка охоплює як пересічних осіб та громадян, що подають скарги, так й представників держави, які уповноважені нею на розгляд й вирішення таких скарг по суті.

В межах статті окремо слід здійснити аналіз визначеного у законі переліку учасників кримінального провадження рішення, дії чи бездіяльність яких підлягають оскарженню. Так, відповідно до ст. 303 КПК під час досудового розслідування можуть бути оскаржені рішення, дії чи бездіяльність слідчого, дізнавача або прокурора. Разом з тим у ч. 1 ст. 24 КПК зазначено, що кожному гарантується право на оскарження процесуальних рішень, дій чи бездіяльності суду, слідчого судді, прокурора та слідчого [2]. Отже відповідно до змісту цієї процесуальної норми під час кримінального провадження можуть бути оскаржені процесуальні рішення, дії чи бездіяльність таких представників органів досудового розслідування як прокурор та слідчий.

Таке законодавче визначення переліку учасників кримінального провадження результати процесуальної діяльності (бездіяльності) яких

підлягають оскарженню не в повній мірі корелюється з позицією законодавця окресленою ним у вищезгаданій ст. 303 КПК. Так у змісті ч. 1 ст. 24 КПК серед законодавчо визначених учасників кримінального провадження відсутній дізнавач, який здійснює досудове розслідування у формі дізнання. На моє особисте переконання, за для належної кореляції процесуальних норм, що в межах кримінальної процесуальної сфери визначають й врегульовують однорідний характер правовідносин, доцільно до переліку учасників кримінального провадження, процесуальні рішення, дії чи бездіяльність яких можуть бути оскаржені, що, у свою чергу, визначені у змісті ч. 1 ст. 24 КПК, додати такого учасника кримінального провадження як дізнавач.

Продовжуючи розгляд питання щодо визначення учасників кримінальних процесуальних відносин процесуальні рішення, дії чи бездіяльність яких можуть бути оскаржені під час стадії досудового розслідування кримінального провадження, слід додатково проаналізувати чинний зміст ст. 303 КПК. Нагадаю, що відповідно до цієї процесуальної норми, на досудовому провадженні можуть бути оскаржені рішення, дії чи бездіяльність слідчого, дізнавача або прокурора. На мій особистий погляд такий перелік учасників кримінального провадження не є вичерпним. Враховуючи зміст чинного КПК, окремі учасники кримінального провадження за певних умов уповноважені користуватися процесуальним статусом слідчого, а тому доцільно додати цих учасників до змісту ст. 303 КПК. Про це більш детально мова піде далі.

Отже, позиція законодавця щодо визначення переліку учасників кримінального провадження рішення, дії чи бездіяльність яких можуть бути оскаржені не завжди схвально сприймається вітчизняними науковцями. Так, В.І. Шестаков зазначає, що рішення про включення до переліку учасників кримінального провадження рішення, дії чи бездіяльність яких можуть бути оскаржені керівника органу досудового

розслідування, заслуговує на увагу [11, с. 134]. Слід підтримати автора та його позицію щодо розширення переліку учасників кримінального провадження рішення, дії чи бездіяльність яких можуть бути оскаржені за рахунок включення до цього переліку керівника органу досудового розслідування. Так, відповідно до ч. 1 ст. 39 КПК цей учасник кримінального провадження уповноважений здійснювати досудове розслідування, користуючись при цьому процесуальним статусом слідчого [2].

Реалізація повноважень слідчого керівником органу досудового розслідування не призводить до остаточної практичної конвергенції двох процесуальних статусів цих учасників кримінального провадження. Особисте здійснення кримінального провадження керівником органу досудового розслідування можливе лише виключно за умов користування останнім повноваженнями слідчого. За таких умов, враховуючи фактор тимчасовості, який є смисловим елементом дієприслівника «користуючись», що згаданий у п. 6 ч. 2 ст. 39 КПК, а також сутність процесуальних повноважень керівника органу досудового розслідування визначених у ч. 2 ст. 39 КПК, факт набуття цією посадовою особою процесуального статусу слідчого має тимчасовий характер та в практичних реаліях характеризується епізодичністю. Тому за будь-яких умов, процесуальні фігури керівника органу досудового розслідування та слідчого є відокремленими між собою попри певні тимчасові суміщення їх процесуальних статусів, враховуючи повноваження визначені чинним КПК.

Таким чином керівник органу досудового розслідування, який за певних умов користується повноваженнями слідчого, не змінює свого основного процесуального статусу керівника органу досудового розслідування, а лише, при цьому, додатково та тимчасово набуває процесуального статусу слідчого. Враховуючи викладене, зміст ст. 303

КПК потребує певного корегування та визначення, що під час стадії досудового розслідування можуть бути оскаржені рішення, дії чи бездіяльність слідчого, дізнавача або прокурора, а також керівника органу досудового розслідування, який здійснює досудове розслідування, користуючись повноваженнями слідчого.

Крім цього під час досудового розслідування керівник органу досудового розслідування не є єдиним учасником кримінального провадження, який за певних умов може користуватися процесуальними повноваженнями слідчого. Так, відповідно до ч. 2 ст. 41 КПК, під час виконання доручень слідчого, дізнавача, прокурора співробітник оперативного підрозділу користується повноваженнями слідчого. Як й у випадку з визначенням сутності процесуального статусу керівника органу досудового розслідування за умов використання ним повноважень слідчого, основний процесуальний статус співробітника оперативного підрозділу так само залишається незмінним. Використання при цьому вказаним співробітником процесуальних повноважень слідчого характеризується тимчасовістю, а отже є додатковим елементом до основного процесуального статусу співробітника оперативного підрозділу. Таким чином зміст ст. 303 КПК також доцільно доповнити таким учасником кримінального провадження як співробітник оперативного підрозділу та визначити процесуальну можливість оскарження його рішень, дій чи бездіяльності за умов використання ним повноважень слідчого під час стадії досудового розслідування у кримінальному провадженні.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Процесуальний механізм оскарження рішень, дій чи бездіяльності уповноважених державою осіб, які здійснюють кримінальне провадження потребує окремої уваги з боку законодавця. Належна нормативна регламентація цього механізму неодмінно забезпечуватиме дотримання конституційного

права громадян на оскарження результатів діяльності або бездіяльності представників державної й місцевої влади. На даний час відображений у чинному кримінальному процесуальному законі порядок оскарження рішень, дій чи бездіяльності уповноважених представників держави під час стадії досудового розслідування, в цілому є достатньо визначеним та дієвим. Разом з тим окремим вектором подальшого дослідження цього процесуального механізму слід визначити комплекс правових засад, які фактично його визначають та утворюють належне підґрунтя для поліпшення нормативної регламентації порядку оскарження уповноважених представників держави під час стадії досудового розслідування. Крім цього також окремим напрямом подальшого удосконалення механізму оскарження є належна кореляція текстуального змісту процесуальних норм у контексті їх узгодженості визначення переліку учасників кримінального провадження, а саме представників сторони обвинувачення рішення, дії чи бездіяльності яких можуть бути оскаржені під час стадії досудового розслідування.

Література

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#n4348> (дата звернення: 29.12.2024).
2. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13.04.2012 р. № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text> (дата звернення: 29.12.2024).
3. Денисовський М. Д., Томчук І. О., Колінько С. Ю. Поняття та значення інституту оскарження ухвал слідчого судді під час досудового розслідування у кримінальному процесі. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2021. № 2. С. 144–149.

4. Лученко Д. В. Інститут оскарження в адміністративному праві : дис. ... доктора юрид. наук : 12.00.07. Харків, 2017. 441 с.
5. Яновська О. Г. Інститут оскарження на стадії досудового розслідування. *Адвокат*. 2013. № 1 (148). С. 10–13.
6. Лобойко Л. М. Оскарження початку досудового розслідування: щодо потреби законодавчої регламентації. *Питання боротьби зі злочинністю*. 2014. Вип. 28. С. 89–98.
7. Одинцова І. М. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності на досудовому розслідуванні стороною захисту. *Право і суспільство*. 2013. № 6. С. 307–312.
8. Клепка Д. І. Оскарження рішень дій чи бездіяльності під час досудового розслідування як окремий вид провадження : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Харків, 2017. 211 с.
9. Пилипенко Д. О. Принципи кримінально-виконавчого права: теоретико-правове дослідження : монографія. Київ : ВД «Дакор», 2023. 428 с.
10. Пилипенко Д. О. Принцип публічності кримінально-виконавчого права України. *Правовий часопис Донбасу*. 2022. Vol. 2, № 4(81). С. 129–134.
11. Шестаков В. І. Рішення, дії чи бездіяльність слідчого або прокурора як предмет оскарження у кримінальному провадженні. *Форум Права*. 2018. № 3. С. 131–140.

References

1. Konstytutsiia Ukrainy [Constitution of Ukraine]: Zakon Ukrainy vid 28.06.1996 r. № 254к/96-ВР. (1996). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#n4348> [in Ukrainian].

2. Kryminalnyi protsesualnyi kodeks Ukrainy [Criminal Procedure Code of Ukraine]: Zakon Ukrainy vid 13.04.2012 r. № 4651-VI. (2012). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text> [in Ukrainian].

3. Denysovskyi M. D., Tomchuk I. O., Kolinko S. Yu. (2021). Poniattia ta znachennia instytutu oskarzhennia ukhval slidchoho suddi pid chas dosudovoho rozsliduvannia u kryminalnomu protsesi [The concept and significance of the institution of appealing the decisions of the investigating judge during the pre-trial investigation in criminal proceedings]. *Pivdennoukrainskyi pravnychyi chasopys*. № 2. P. 144–149 [in Ukrainian].

4. Luchenko D. V. (2017). Instytut oskarzhennia v administratyvnomu pravi [The Institute of Appeal in Administrative Law]: dys. ... doktora yuryd. nauk: 12.00.07. Kharkiv. 441 s. [in Ukrainian].

5. Yanovska O. H. (2013). Instytut oskarzhennia na stadii dosudovoho rozsliduvannia [The Institute of Appeal at the Stage of Pre-Trial Investigation]. *Advokat*. № 1 (148). P. 10–13 [in Ukrainian].

6. Loboiko L. M. (2014). Oskarzhennia pochatku dosudovoho rozsliduvannia: shchodo potreby zakonodavchoi rehlamentatsii [Appeal against the start of a pre-trial investigation: regarding the need for legislative regulation.]. *Pytannia borotby zi zlochynnistiu*. Vyp. 28. P. 89–98 [in Ukrainian].

7. Odyntsova I. M. (2013). Oskarzhennia rishen, dii chy bezdiialnosti na dosudovomu rozsliduvanni storonoiu zakhystu [Appealing decisions, actions or inactions during the pre-trial investigation by the defense]. *Pravo i suspilstvo*. № 6. P. 307–312 [in Ukrainian].

8. Klepka D. I. (2017). Oskarzhennia rishen dii chy bezdiialnosti pid chas dosudovoho rozsliduvannia yak okremyi vyd provadzhennia [Appealing decisions on actions or inaction during pre-trial investigation as a separate type of proceedings]: dys. ... kand. yuryd. nauk: 12.00.09. Kharkiv. 211 s. [in Ukrainian].

9. Pylypenko D. O. (2023). Pryntsypy kryminalno-vykonavchoho prava: teoretyko-pravove doslidzhennia [Principles of criminal and executive law: theoretical and legal research]: monohrafiia. Kyiv: VD «Dakor». 428 s. [in Ukrainian].

10. Pylypenko D. O. (2022). Pryntsyp publichnosti kryminalno-vykonavchoho prava Ukrainy [The principle of publicity of criminal and executive law of Ukraine]. *Pravovyi chasopys Donbasu*. Vol. 2, № 4(81). P. 129–134 [in Ukrainian].

11. Shestakov V. I. (2018). Rishennia, dii chy bezdiialnist slidchoho abo prokurora yak predmet oskarzhennia u kryminalnomu provadzhenni [Decisions, actions or inaction of an investigator or prosecutor as a subject of appeal in criminal proceedings]. *Forum Prava*. № 3. P. 131–140 [in Ukrainian].